

פ ר ט י כ ל מס. י"ג/3

מישיבת הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום ג' כ"א באדר א' (27.2.51)
בשעה 9.00

=====

נוכחור חברי הוועדה: ז. וורהפטיג - היו"ר
ת, טובי
א. פרי
י. בן-צבי
י. ישעיהו
ר. שרי

מוזמנים: מר מירון - ממשרד הפנים
מר קיסרון - ממשרד המשפטים
מר סחר - הטפקח הכללי של המשטרה.

- סדר-היום:
1. חוק ההגירה - תשי"א 1951.
 2. חוק לתיקון פקודת בנין ערים
 3. חוק להארכת תוקף תקנות שעת חרום (אכסון במלון) תשי"א - 1951.
 4. סיכום בעניני המשטרה.
 5. הצעות לסדר-היום.

היו"ר ז. וורהפטיג:
אני מקדם בברכה את החבר החדש שלנו
ישראל ישעיהו.

קבלתי מכתב משר המשפטים בתשובה לפניה
של ועדת הפנים בענין החניכה לאלה שנדונו למוות, ולהחליף את פסק-הדין
ממוות למאסר עולם, מכיון שהדיונים בדבר ביטול עונש מוות במשכים
ללא סוף וזהו עינן הדין בשביל אלה היושבים ומחכים לפסק דינם.
התשובה שקבלתי בנדון זה משר המשפטים היא:
כ' באדר א' תשי"א
26.2.51

הנדון: עונש מוות,

הבאתי את מכתבך מיום 27.12.50 בפני מליאת המסלה
אשר החליטה בישיבתה ביום 15.2.51 לבקש את הכנסת להחיש את הדיון על
חוק ביטול עונש המות.
באשר לנדונים למוות, הגעתי לידי מסקנה סופית שלגבי
שנים מהם אין אני יכול להמליץ בפניה על חניכה מחמת שחיתות המדות
שבתגלתה במעשי פשעיהם; שלשה מהם ערעורם תלוי ועומד עדיין בפני בית
המשפט העליון בסבתו כבית דין לערעורים פליליים; ושנים הגישו בקשות
אל נשיא המדינה לחון אותם ובקשות אלה נמצאות בטפול אצל היועץ המשפטי
אשר בקשתיו להחיש את הטפול בהם ככל האפשר.

י. ספיר:
לפחות לגבי אלה שיצנה בקשה לחניכה
ובקשה לערעור - אפשר לקבל חניכה.

י. בן-צבי:

ביחס לאלה שפנו בבקשת חנינה לנשיא;
מה תהיה הפרוצדורה לאחר שתקבל תשובה
שלילית מהנשיא? האם יש מקום אחר-כך לדון על ענין זה רק לאחר
הדיון בנטול עונש המוות?

הינ"ר ז. וורהפטיג:

הפרוצדורה פשוטה: אם הנשיא ימליץ על
חנינה - הדבר יהיה פשוט. אם הנשיא לא
ימליץ - דינם של שני אלה יהיה כדין השנים שהזכיר שר המשפטים
שלגזיהם הוא לא ימליץ על חנינה.

אולם יחד עם זאת קיימת החלטה המחייבת
את הממשלה שלא לבצע שום עונש מוות כל עוד הכנסת לא תחליט על כך.

ר. שרי:

לפני שבועיים ביום ג' מטל בית הדין
העליון את בחירתו של ראש עיריית פתח-
תקוה. אולם עד היום טרם התכנסה מועצת פתח-תקוה לבחירת ראש העיר.
אנו רואים את הדבר הזה - לא רק אנו אלא הצבור כולו - כמעשה שרירותי
השולל את זכותו של הצבור לקבוע את עניינם על ידי נבחריו, ומוסר את
קביעת הדברים בידי אדם אחד שלא נבחר לתפקיד זה. משום כך צריכה
ועדת הפנים לתבוע משר הפנים שמועצת עיריית פתח-תקוה תתכנס ללא דחוי
ואני מציע שהיושב-ראש יעביר לשד את ההחלטה הזו עוד היום.

הינ"ר ז. וורהפטיג:

בענין זה ברצוני למסוד לכם, כי קבלתי
פניה טלגרפית מפתח-תקוה מאספה שנקראה
ביזמת 4 מפלגות. במברק זה בקשו את התערבותנו בקשר לישיבת מועצת
עיריית פתח-תקוה. פניתי לטר ספיר בענין זה וקבלתי טענו תשובה
שגיישיבה תתכנס ביום ד' בשבוע זה או ביום א' בשבוע הבא. העכוב הוא
בגלל בירור בעיה חוקית.

עגיה ללהם טלגרפית שדברתי עם מר ספיר
והובטח שהישיבה תקרא תיכף, לא יאוחר מאשר תוך
שבוע עד עשרה ימים.

י. ספיר:

הודעת לטיעות שאני רוצה לקרוא לישיבה
למחר. אולם כפה חברי סיעות הודיעו,
סטטסים מוצדקים, שלא יוכלו להשתתף מחר בישיבה, ובקשו כי הישיבה
תקיים ביום א'. הודעת גם לבא-כח סיעת מפא"י (סיעת ההסתדרות) על
כך. היום לא קיימת שום בעיה בנדון זה וביום א' (אם לא ביום ד')

א. פרי:

האם לא היה צרער על קביעת המועד מצד
מיטעו? האם לא דרש מישהו להקדים את
מועד הישיבה?

י. ספיר:

בפגשת עם בא-כח מפא"י בענין זה ביום
ה' או ד', והוא אמר לי שאין לו כל
התנגדות. הודעת, שאם הישיבה לא תתכנס ביום ד' היא תתכנס ביום א'
ללא כל דחוי וללא כל ערעור.

הינ"ר ז. וורהפטיג:

אני מקוה שקבלתי תשובה מספקת בענין זה.

ר. שרי:

אם ירצה השם.

דוק לתיקון פקודת בנין ערים

ה'ר פ' ז. וורהפטיג:

בשעת הדיון בכנסת בקשר לחוק זה נתעוררה שורה שלמה של בעיות, ולצד דוקא בקשר עם קנסות בלבד. חברי הכנסת שהעירו את הערותיהם בספד גת תשנ"א לבנין לכן, כי בשעת הדיון בועדה אביא גם את הערותיהם. אמרתי להם, כי מבחינה פורמלית אינני רואה אפשרות לכן, כי הם לא הציעו הצעות חוק. אמרתי לכם כי בכל-זאת נדון בהערותיהם. אולט בינתיים הוכנסה הצעה לסדר-היום על-ידי מר רוקח בקשר לחקיקת חוק בשטח בנין ערים. ההצעה הזאת הועברה לוועדת הפנים. שר הפנים מסר אינפורמציה על ההכנות לחוק זה, והעניין הועבר לוועדת הפנים. השאלה היא, אם כן, אם אנו נדון עכשיו על תיקון החוק הזה מכיון שעומדת הצעה לסדר-היום בענין זה, או שנדחה את הדיבור.

ג. שרי:

אני יודע שזה למעלה משנה וחצי נעשית עבודה לשנוי חוק בנין ערים. זה נעשה גם לפי דרישת העיריות, וגם בגלל ההכרה שבחוק שנסאר לנו טימי השלסון המנדטורי ישנם דברים שיש הכרח באופן מידוי לשנותם ולסלקם. קצב הבנייה הקיים עתה בארצנו יביא לידי עבריינות, כי היו דברים רבים שמצאנו אותם בלתי מתאימים לנו בחוק המנדטורי ולכתחילה התנגדנו להם, וכל הצרים הכובלים את קצב העבודה וההתפתחות של הבניה בארץ יוצרים טאליהם שבירות לבני החוק הקיים.

ואני חושב שהתקופה הזאת של שנה וחצי היא די ממושכת בכדי להגיע לכך שחוק מתוקן יוצע לכנסת. והדבר לא קרה. ובטח זה מציעים לנו עכשיו תיקון לחוק בנין ערים. איבני סמלק סלדון בחוסרה זאת בשעה שנצטרך לתקן את החוק היסודי אבל לא עכשיו, כי אני כאזרח טכיר ויודע כי חוק בנין ערים 1943 - ירושלים, יש בו פרטים קטלניים שאנו נלחמנו נגדם, והפרטים האלה שבחוק הם מחוץ לכל הכרתנו. והאם עכשיו אנו ואכניס תיקונים לחוק המנדטוריים רק את שוט הענשים? שר הפנים הודיע בכנסת שהעבודה ביחס לחוק בנין-ערים מסתכמת, ואני יודע שזה למעלה משנה שההצעה לחוק זה בשלחה למהנדסי העיריות, ויש לדאוג לכן כי החוק יזנח על שולחן הכנסת בהקדם האפשרי, כי מה התועלת בענשים, אם גם מן הצד החוקי וגם מן הצד המנדטורי אנו מתנגדים לטעיפים רבים של החוק הקיים? לכן, יותר מועיל יהיה אם אנו נדון על תיקון הפקודה הזאת יחד עם התיקונים על החוק כולו.

ולכן הייתי מציע שוועדת הפנים תטכס שהיא מבקשת מנציגי משרד הפנים המשתתפים אתנו בישיבה להביא לנו בהקדם חוק יסודי. אני חושש שאם זה לא ייעשה תבונה ערים חדשות, ולא רק נקודות התיישבות חדשות ללא חוק. ומי שם אותנו לגור ולהטיל ענשים, מבלי שאנו מזהירים קודם אזוהרה ישראלית? נדק משאירים את האזהרה המנדטורית שאנו חולקים עליה?

י. ספיר:

החוק החדש הוא מקיף וחשוב מאד, גם לבני כל מנהל. התחיקה של בנין ערים. אני מוכן להצטרף לדעה שיש אפשרות לדחות את הדיון בתיקון זה מטעם אחר כי לדעתי הבעיה איננה אם הקנס הוא 50 ל"י או 500 ל"י, הבעיה היא שהסופטים לא נותנים יותר מאשר 5 ל"י וזה מגדיל את הרווח שבין המציאות ובין הקנס. אני פעם פניתי לשר המשפטים בתלונה קשה בנידון זה, והצעתי לשר המשפטים כי באי-כח הרטריות המקומיות יטבירו אולי לסופטים מה פירוט הדברים האלה. אבל שר המשפטים התנגד לכך שיטבירו את הדבר לסופטים. גם החוק הזה, ואני אומר זאת כמעט בוודאות, איננו מברזע על-ידי בית המשפט בחומרתו הקיימת, וזה מביא לידי אנרכיה והפקרות סוחלטת בעצם הבניה מבחינה חוקית. וצדק מר שרי שהגיע הזמן להגיש חוק הרבה יותר מתוקן.

אני בעד זה שהדיון יידחה מסוג שלא יזיק אם ידחה, וגם לא יועיל הרבה אם נקבל אותו היום.

טפ/רכ

סר קטרונ:
מסמך המספטים
הערה לדברי חבר הכנסת שרי, ידוע שהחוק לבנין ערים מתגלגל זמן רב, ואני מניח שמשרד הפנים יכול למסור פרטים נוספים. אבל הענין הזה מסובא לפניכם הוא די דחוף והייתי מבקש שהוועדה תדון בו היום.

אשר להערתו של חבר הכנסת ספיר, אמנם נכון שבדרך כלל בתי המשפט אינם משתמשים באפשרויות שבידיהם, אבל אני חושב ואני יכול להניח כאן שאם הממשלה באה לכנסת בהצעת חוק שמטרתה העיקרית היא להנדיל את העונשים, הרי אני חושב שאם החוק יתקבל בתי-המשפט, בתי-המשפט לא יטילו דק את העונשים שמשתלטים כיום, והיועץ המשפטי יטדיר את הענין, אני חושב אם כן, שאם הממשלה החליטה להעביר את החוק הזה, יש להניח שהיא מעונינת לבצע את הדבר, ישנם כמה ענינים שהוגשו לביית-המשפט המחוזי, ומשום כך יש לקבל קודם את התיקון לחוק זה.

סר סירונ:
מסמך הפנים
החוק הוחק בשנת 1947 ע"י ממשלת המנדט, ואחר-כך עבר בתיקונים שונים למשרד העבודה ולמשרד הפנים. החוק נוגע בעיקר לשאלות של סבבה של וועדות הקומיות, וועדות מחוזיות וועדות פליליות. החוק הוא רחב מאוד ונוגע להרבה מאוד פרטים טכניים. ישנה עכשיו ועדה הסורכת סאנטי אגף התיכון, הפנים ומשרד ראש הממשלה, אשר נותנת את הנוסח האחרון לחוק, כדי שיוכלו להעביר אותו לכנסת. ואני מקווה שתוך זמן קצר תושלם העבודה והחוק יועבר לממשלה. על כל פנים אין לדנו כל קשר ישיר עם השאלות להגדלת קנסות.

ביחס לקנסות, המצב הוא כזה שבזמן האחרון רבו מקרי בניה, העוברים באופן מפורש על צווי החוק, וצריך היה להפעיל נגדם את צווי ההריטה. אולם בדרך כלל נמנעים מכך, בגלל חוסר שיכון. אבל יש להניח שאם יגדילו את הקנס במידה מסויימת - מספר המקרים האלה יקטן.

אני מסכים למה שאמר סר קטרונ, אבל גם הנטיון מוכיח כי כאשר הכנסת מגדילה את העונשים, מגדיל בית-המשפט באופן פרופורציונאלי את גובה הקנס. אני חושב שהדבר הוא דחוף טבלי כל קשר לחוק הקיים.

י. בן-צבי:
מכל הדברים אינני רואה הכרח לדחות את הדיון בחוק זה. אף אחד לא דבר נד עצם חוק, השאלה היחידה היא אם קבלת החק תפריע או תדחה את הבאת החוק השלם.

ברור שהצעת חוק זו מהווה שום יותר גדול בעניני עונשים לבני עבירות על חוק בנין ערים. אבל אם אנו נדחה את הענין, יכול הצבור לחשוב שזה לגמרי לא דבר רציני. אילו לא היו מכניסים בכלל את הצעת התיקון עכשיו, לא היה הענין רציני, אבל מכיוון שהכניסו את ההצעה, והכנסת העבירה אותו לוועדת הפנים, אין כל טבה טפיקת שלא לעבור עליו עכשיו.

היו"ר ז. וורמפטיג:
אני מצטרף לדברי סר בן-צבי. יש כאן חדוש אחד, והוא בדבר המאסר. זהו חדוש גדול שאי-אפשר שנת המשפט יפסחו עליו. זהו אמצעי די חריף, באם רוצים להלחם נגד עבירות על חוק בנין ערים. אולם יחד עם זאת אני חושב שאנו יכולים לפנות למשרד הפנים ולבקש מהם כי יחישו את הגשת החוק, ואין צורך לעכבו, ביחוד מאחר שעד ט"ו באדר ב' אנו חייבים לתת תשובה בענין החוק הזה.

ר. שרי:
אני מצטער לדברי לא היו משכנעים מספיק. לו ההצעה הזאת היתה באה לפני חצי שנה, היה הגיון בכך לו היינו מתקנים חלק מהחוק, אבל מכיוון שאנו עומדים לקבל הצעת חוק מושלמת, אין טעם לקבל תיקון דוקא לגבי פרק העונשים, שהם עונשים על עבירות על חלק ניכר מטעיפי החוק הקיים שאנו מתנגדים לו לפי מיטב הכרתנו. אינני רואה משום כך דחיפות שאנו נטפל דוקא באותו החלק המחמיר בקנסות והעונשים, והייתי מבקש את היושב ראש לקבל הפתח את הצעת.

י. ספיר:
לדעתי ישנם קשיים אחרים בחוק הקיים שיש

י. טפיר:

לתקנם נדחיות. לדעתי הקושי הוא בזה שבשעה שרשות מקומית מופיעה ורוצה להפסיק בניה בלתי חוקית, מתחילה פרוצדורה לא קצרה. מוצאים קודם פקודה של הפסקת עבודה, ואם האיש איננו מפסיק את העבודה - צריך לפנות שוב אל בית המשפט, היות שהמטרה איננה מפסיקה אף פעם את הבניה אלא על פי צו בית-המשפט, ואני יואל האם אי אפשר אגב תיקון חוק זה גם לתקן שהפרוצדורה תהיה מהירה יותר.

מ. טירנון: ביחס להפסקת עבודה: הפרוצדורה היא די קצרה. מטפיק שבא כח וועדת בנין ערים פונה לבית- המשפט ומבקש צו הפסקת עבודה, הוא מקבל זאת מיד לאחר שהוא מודיע שבמקום מסויים בונים בנין ללא רשיון. אם האיש איננו מפסיק את העבודה - אוסרים את האיש על כך שהוא עבראמצו של הפסקת עבודה. הצו ניתן לו תוך כדי חצי שעה.

י. טפיר: אני מחפש דרך קצרה יותר.

היו"ר ז. וורהפטיג: אני יראה שישנה הצעה לדחות את הדיון, ואני מעמיד הצעה זאת להצבעה.

ה צ ב ע ה

- בעד דחית הדיון לחוק לתיקון פקודת ערים - 4
- בעד דיון דחוף - 3

הדיון נדחה.

י. טפיר: האם הדחיה הזאת סתמכת על כך שתוך זמן הקרוב ביותר נוכל לדון על החוק כולו?

היו"ר ז. וורהפטיג: אם במשך שבועים אקבל אינפורמציה שהחוק יוגס בזמן הקרוב, או לא, אביא את הענין בפני הוועדה ואז נחליט אם עלינו לדון קודם בתיקון החוק הזה.

י. טפיר: האם אפשר יהיה לדון בפרטים בפרטים של החוק?

מ. קיטרנון: אין אפשרות כזאת. מטפיר הספטים

היו"ר ז. וורהפטיג: הונח לפנינו החוק להערכת תוקף תקנות שעת-חירום (אכטון במלון) תשי"א-1951. אנו כבר הארכנו את החוק הזה כמה פעמים, ומגמת החוק ידועה לכולנו, אני מבקש שהוועדה לאשר את החוק.

א. פרי: נדמה לי שכבר כמה פעמים הערתי שדצוי שחוק זה לא יהיה תקנה לשעת חירום, אלא חוק קבע. אני מצייין את הדבר גם הפעם, ואני מבקש את נציג מטד הפנים להסדיר את הדבר, אם כי כבר בלאיתי מלדבר בענין זה.

מ. קיטרנון: גם אני איני טבע-רצון/שהחוק מוגס כתקנות לשעת חירום. היו"ר ז. וורהפטיג:

ר. שרי: אני הייתי רוצה כי בזמן ההודעה בכנסת, הכל ההודעה גם תביעה להפוך את החוק הזה לחוק קבע. אחד הנמוקים של החוק הזה הוא בגלל הלחץ של העליה. לדעתי 10 שנים בחיי מדינה זוהי תקופה מטפיקת סיהיה בה חוק של קבע ולא חוק חירום יש להניח שבשאר השנים הקרובות עוד יהיה לחץ של עליה, ולחץ של צרכים

ד. ידיו:

אשר יחייב את קיום החוק הזה. טענה כן אבי סצטרף להצעת א. פרי, ואבי סציע שהיו ב ראש יעביר בקשה לסגולה יתהפוך את החוק הזה לחוק קבע.

היו"ר ז. וורהפטיג: אבי סקבל את הדבר. ההחלטה היא שהחוק הזה יובא לא כתקנה לשעת חירום, אלא כחוק קבע.

לטדר דיוני הישיבה. לוועדת הפנים הועברו כמה ענינים והועמדו לטדר היום בכנסת, כגון ענין ההפצנות נבג הגנראל רוברטסון והועלה על ידי חברי הכנסת בר-יהודה ו-ת. טובי.

כן קבלתי פטיציה מתושבי יכוונת חרטה. עוד אינני יודע את הפרטים, כי רק עתה קבלתי את החומר, ובישיבה הבאה אספור לכם דין וחיון על כך לאחר שאקרא את החומר.

אנו טייסנו בוועדת הפנים את חוק ההגירה, והוכנסו כמה ענינים לחוק. בקצבו את ד"ר ידיו סצטרף הספטיס וסר ש סצטרף העליה לנסח את החוק עם הליבוים להוצעו בוועדת הפנים, אבל בינתיים קבלנו הודעה כי סר יי נמצא בעתודות, וכי ד"ר ידיו סרם טייס את העבודה ולא יכול היה להגיש את החומר.

ד"ר ידיו: הענין הוא פשוט. לא יכולתי להכין את החומר, ואין לי מה להוסיף על כך חוץ שאמר לבקש את שליחת הוועדה.

היו"ר ז. וורהפטיג: אבי סציע כי הטעיף הראשון בסדר היום בישיבה הבאה של וועדת הפנים יהיה אסור חוק ההגירה.

ת. טובי: ברצוני להעיר משהו לסדר-היום: ביום א' התקיימו בחירות בעין-כרם. הבחירות האלה התקיימו לפי החלטת ועדת הפנים, שיש לקיים בחירות במקומות אלה תחת חסות מסדר הפנים (אלה אינן בחירות לסועצה טקומית אלא לוועדים טקומיים). אני סוען שהבחירות האלה יכלו להיות חוקיות, וכי הן התנהלו בצורה בלתי-חוקית. פקיד הבחירות סר טרייבוים החליט לא על 2% טייסום של חטימות על רשימה אחת, אלא על 4%. דבר זה הוא בניגוד לחוק. ובכל-זאת הספליט הגיטו את הרשימות שלהן, וגם ספליטנו הגיטה רשימה עם 64 חתומים (ב-34 חטימות יותר). זה היה ב-19.2. ביום 20.2 הודיעה ועדת הבחירות לספליטנו, כי הרשימה היא פטולה מכיון ש-37 סמות ברשימה שלנו הופיעו גם ברשימות אחרות. נציגי הרשימה בקשו להופיע בפני הוועדה ולבדוק יחד את הסמות האלה. אבל לא נתנו להם להופיע ובכלל סבבו לספל בדבר. שלטה סכין האנטים האלה שהאשימו כי סמותיהם סופיעים גם ברשימה אחרת הצהירו בכתב כי סמותיהם אינם סופיעים בסום רשימה אחרת חוץ מאשר ברשימה הקומוניסטית, ואם סמותיהם כן הופיעו - היה זה זיוף. אולם ועדת הבחירות לא קבלה את ההצהרות האלה ועמדה על החלטתה לפסול את הרשימה הקומוניסטית. ביום חמסי פניתי לסדר הפנים בענין זה וסר סירון בקש אותי להתקיר עם סר רוזן, אולם בכל זאת הבחירות הועברו. אני כתבתי סכתב, אולם סר סירון סוען שלא קבל את הסכתב. ואני סוען כי הבחירות האלה היו בלתי חוקיות.

העברתי את הענין לוועדת הפנים ואני מבקש את הוועדה, מכיון שבהסלצתה נתקיימו הבחירות, לפסול את הבחירות האלה ולבקש סצטרף הפנים להעביר את הבחירות מחדש.

סר סירון: את הבחירות האלה לוועדים טקומיים אנו נוהגים לקיים לפי דפוס מסויים. אנו נוטנים הוראות בקשר לעדיכת פנקסי הבחורים וזאת בהתאם לחוקת הבחירות ביחס לסועצות הסטומיות. בכלל, לכל הבחירות הלה אין גושפנקא חוקית. אנו בכל זאת נברר את הפרטים, ואחר-כך אנוכל לססור על כך לוועדה.

היו"ר ז. וורהפטיג:
אני מבין שהבעיה של ת. טוגי יכולה להיות מופנית למשרד הפנים, כי משרד הפנים יכל לפסול את הבחירות מבחינה אדמיניסטרטיבית.

א. פרי:
אני מטכיס שאנו נדון בדבר בישיבה שניה של ועדת הפנים.

היו"ר ז. וורהפטיג:
לאחר שנשמע את תשובת משרד הפנים, נחלים אם עלינו לדון על כך או לא.

י. בן-צבי:
שמענו את הודעת נציג משרד הפנים שהוא מוכן לברר את הפרטים ולמסור לנו את דעתו. לאחר שנשמע את דעתו בישיבה הבאה, נחליט אם יש לדון על כך או לא.

ת. טובי:
אני פניתי לוועדה, כי רציתי שהועדה תשמע את הענין וכן את תשובת משרד הפנים, היות והועדה דנה בבחירות האלה והחליטה לפנות למשרד הפנים שהוא יערוך בחירות במקומות כאלה. לפיכך, אני מציע שהועדה תשמע את תשובת משרד הפנים בענין זה.

היו"ר ז. וורהפטיג:
אני מציע שתשובת משרד הפנים תמסר למר טובי, ואם התשובה לא תספק אותו הוא יוכל שוב להביא את הענין לעדה הפנים.

א. פרי:
לסדר: אנו החלטנו לסכם את ענין הבעיות המוניציפליות והענין עמד על סדר-היום. אני רואה כי בהזמנות לישיבת הועדה הענין נמחק מסדר-היום. אינני מבין את הדבר, מכיון שאני יודע כי הענין נדחה זמנית בגלל העדרו של מר גורי. אני מבקש תשובה בענין זה.

היו"ר ז. וורהפטיג:
הענין לא נמחק אלא לא הועמד לסדר-היום בישיבה זו. לפי דרישת החברים אני יכל להעמיד את הענין לסדר-היום של הישיבה הבאה.

י. ספיר:
אני חושב שדבר כזה אינו מקובל, וגם קצת מוזר שבמשך תקופה מסוימת דוחים סיכום של דיון בגלל העדרו של חבר אחד. אני אינני חושב שזהו דבר מקובל. אני חושב שאחד מחברי סיעתו של מר גורי צריך לקבל מטעם את החומר, ולהופיע בוועדה בשמו.

ר. שרי:
אני מבקש לדעתו של מר ספיר, ואני מציע שאנו נעמיד לסדר היום בישיבה הבאה את ענין סכום הענינים המוניציפליים.

היו"ר ז. וורהפטיג:
אנו עובדים לפנום עניני משרד המסורה.

בינתיים הועבר אלינו גם ענין חדש: התנהגות המסורה לגבי מפגינים. אני חושב שאנו נסכם קודם את הדיונים שלנו ורק אחר-כך נעבור לפרשת ההפגנות, כי זוהי פרשה בפני עצמה.

ר. שרי:
גם אני בדעה שאנו נסכם קודם את עניני המסורה, ואחר-כך נעבור לפרשת ההפגנות.

י. בן-צבי:
אני קובל על חברי הועדה שאינם מקיימים את הטיור בנתי הסדר, כי הענין דרוש ונחוץ לנו לשם סכום המסקנות והתוצאות, ואני מבקש לקיים את הטיור הזה.

הי"ר ז. וורהפטיג:
קבלתי ממך טובי את הצעותי לסיכום הדיון על עניני המטרה.

הצעות ת. טובי:

=====

(1) מקרה ריטוב, המקרה של ששת העצורים בגוש חלב ומקרים אחרים של הכאת עצירים בנתי-כלא של המטרה מוכיחים, כיהתנהגות הבלתי אנושית הפכה לסגולה אשוחפת לכל המטרה; מוכיחים כי המטרה מודבקת ביסודות מוסלית ופושעים שהביאו עמם את המסורת המנדטורית המבישה של טירור ואכזריות; אנשים כגון שטיינברג הקטור במקרי רצח, כגון רצח טיוסה מירוביאנסקי, אנשים שהכרה היה לבערם בהקדם ככל האפשר.

* לכן מחליטה ועדת הפנים לערוך חקירה במנגנון המטרה בכוונה לטהרו מיסודות אלה.

(2) אין הועדה בטוחה כי כל בתי הדין הדיסציפלינריים הפנימיים של המטרה וועדות החקירה פעלו ביושר. דבר זה מטייע ללא ספק לכסות על פעולות בלתי חוקיות של אנשי המטרה. אי לכך מחליטה הוועדה שעל בתי הדין הדיסציפלינריים וועדות החקירה שנתמנו כתוצאה מתלוננות הצבור, לנהל את הבירורים בפרהסיא ואף עליהם להזמין את המתלונן או נציגו לבירור תלונתו.

(3) להלן מחליטה הועדה על הדפסתם בצורת הודעה של אולם הפרקים מהתקנות הפנימיות של המטרה האוסרים את השימוש בכוח נגד אסירים ועצירים, תלית הודעות אלה במקום בולט בכל תחנות המטרה ובכל תא של בית-כלא.

(4) כמו-כן מחליטה הועדה על הדחתן מתפקידן של כל קצין מטרה שנטצא אשם בשימוש בלתי-חוקי בכוח נגד עציר, אסיר או כל אזרח אחר; כן מחליטה הועדה כי עוצשים כגון ניכודים מסשכורות אנשי המטרה הנם בלתי חוקיים.

(5) הוועדה בדעה, כי הכרח להעמיד לפני בתי דין חוקיים של מדינת ישראל את כל אנשי המטרה הנאשמים בעבירות פליליות.

הי"ר ז. וורהפטיג:
לפני שאנו נושאים להצבעה: אינני יודע אם אוכל להעמיד להצבעה את הניסוח של סעיף 1. בהצעת מר טובי. האם מר טובי מסכים להוציא את החלק הראשון ולהתחיל את הסעיף הראשון במלים: "ועדת הפנים מחליטה לערוך חקירה במנגנון המטרה...."

ת. טובי:
אני מסכים שתועמד להצבעה רק המסקנה של סעיף 1. בלי ההנמקה, (ז.א. סעיף 1. יתחיל במלים: ועדת הפנים מחליטה לערוך חקירה... וכו').

היו"ר ז. וורהפטיג:

אנז קבלתי בי נתיים מהמטרה את הפרטיכל בקשר לחקירת ריטוב-טריפוס. הפרטיכל ימצא בתיק היו"ר, וכי שיהיה מעוניין בכך יוכל לעיין בו.

וכן נתחדש עוד משהו: בתשובה לסאילתה נכנסת הודיע שר המספטים שאין סמכות לבתי דין מסמטתיים של המטרה לפטוק בענינים פליליים, וכי עבירות פליליות על-ידי אנשי מטרה יש למסור לבית דין רגיל.

אני טבור, שלאחר שגם דעת רוב החברים כאן. בטסקנותיהם. היא, כי יש למסור עבירות פליליות לבית דין אזרחיים - אני מציע ליסוע את חוות דעת המפקח הכללי של המטרה.

מר סחר:

מלים אחדות בענין השפוט על ענינים פליליים: בית דין מסמטתי של המטרה יביא תמיד בחשבון גם את האלמנט של הפרת

משמעת, בה בשעה שבית-דין אזרחי לא יביא בחשבון את המקרה הזה. וברור, שאז פסק הדין בבית דין מסמטתי הוא חמור יותר. ועובדה היא, כי קרה אונס חמור בתל-אביב ובית הדין האזרחי פסק דק 3 חדשי מאטר, ורק לאחר הערעור שלבו, קבע בית הדין לערעורים 9 חדשי מאטר, שגם זה לדעתנו פחות מדי בשביל מקרה כה חמור. לעומת זאת, בית דין מסמטתי היה מביא בחשבון את האלמנט המסמטתי, ועובדה היא כי במקרה גוש-חלב החמורנו בעונש יותר מאטר בית דין אזרחי. אני חושב שהתביעה הזאת להעביר עניני עבירות פליליות על-ידי אנשי מטרה לבתי-הדין האזרחיים יספיעו לרעה על המסמעת במטרה. במקרים של עבירה פלילית יוכל העבריין להנות, כי עד אשר הענין שלו יובא לבית הדין האזרחי הוא ישלח מהמטרה, אבל תשולם לו מסכורת חלקית, והוא בלתי-ייעבוד באיזה מקום אחר, יוצא מעוד ייבתן לו פרס עבור העבירה שעשה.

אני אינני רוצה להספיע על דיוגי הועדה, אבל מתוך טסקנות החברים אני מבין שיש רצון בכל מטרה של סכות במטרה, להקים ועדת משנה שתחקור בדבר. אני חושב שדבר זה יתרום את המטרה. בסידה שאתם רוצים שיהיה חוק בארץ - אין אתם צריכים לכבול את ירינו. בכלא חיפה למשל היו כמה התפרצויות של פושעים מועדים וכאשר השוטרים תפסו אותם - קבלו השוטרים סכות. וכאשר הובאו לבית-הדין פסק בית הדין עונש של שלשה חדשי מאטר, אבל הם ירצו את העונש הזה יחד עם תקופת מאטרם בגלל עבירה שעברו. וזו כבר ההתפרצות הרביעית שלהם. מה יוצא - יוצא שכל אסיר יוכל לפעול ולהשתולל בכתלי בית הסוהר כרצונו מתוך ידיעה ברורה מראש, כי החוק יגן עליו.

אני חוזר ומדגיש, כי אינני מסתכלין לכסות על שום איש במטרה שעובר עבירה מבחינה מסמטתית, אבל לא יתכן שכל השוטרים יקבלו מראש הכעת אי-אישון כזו לגבא מלוי תפקידם, ואני לא אוכל להמסין כך בתפקידי בשום אופן.

בענין ריטוב-טריפוס המצאתי ליו"ר את הפרטיכל, ואני מבקש מחברי הועדה לעבור עליו. אני מוכן למסור גם כמה דברים בעל-פה כבר בישיבה זו, או בישיבה הבאה לאחר שהחברים יקראו את הדו"ח.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני חושב שקודם נגש לבססות הצעת הסכום של ועדת הפנים. המטרה. ואנו נעבור על הצעות החברים. (הצעות החברים ושומרת בפרטיכל ועדת הפנים סיום 6.2.51)

אני מציע לעבור על הצעת ד. טריפ. אני רואה את סעיפים 1-2 בהצעת ד. טריפ כדבר שלם, וכן אני מוצא להם סעיפים מקבילים בהצעות ז. ספיר וס. מרלין.

את סעיף (1) בהצעת ר. שרי הוחלט לנסח כד:

(1) ועדת הפנים קובעת, כי בבירור סקיימה על שמוש בלתי מוצדק בכח נגד אזרחים על-ידי המשטרה, הוברר כי הוראות המטה הכללי של המשטרה בענין זה מניחות את הדעת, אולם, ועדת הפנים אינה מסוכנעת כי הן מוצאות לפועל בקפדנות.

העובדות שהובאו לידיעת הועדה והצבור ובמדה שלא הוכחטן על-ידי בא-כח המשטרה, הן טענות ומחייבות תיקון של הרטה הנתבעת מאנשי המשטרה במלוי תפקידם. ראוי לחדט את פרטתם ההוראות הנ"ל.

א. פרי:

אני מוכן להצביע על החלק השני של ההצעה בתנאי סיוצאו הטלים: "במדה שהן לא הכחטן על ידי באי-כח המשטרה". אני מבקט להפריד את ההצבעה על שני חלקי הסעיף הראטון כנ"ל.

הצבעה על החלק הראטון של סעיף (1)

בעד ההצעה	-	רוב
נגד	-	1
נסנע	-	1

{ ת. טובי }
{ א. פרי }

הצבעה על החלק השני של סעיף (1)

בעד ההצעה כנ"ל	-	5
בעד הצעת א. פרי	-	2

הצעת הרוב נתקבלה.

כסעיף (2) אני מציע את הניסוח הבא:

ת. טובי:

על בסיס העובדות שהובאו לוועדה ולצבור בקטר עם התנהגות המשטרה כלפי עצורים ואטירים המוכיחות טטורר במטרה מטטר של אי-טטירה על החוק אשר מחייב טטורר יטודי במטרה - הועדה מחליטה על עריכת חקירה לטטורר טצננון המשטרה.

לטעיף (2) יטנה הצעה של טפיר-טרי:

היור ז. וורהפטיג:

ועדת הפנים מטליצה בפני טר המשטרה על טנוי ועדה לבדיקת טנגנון המשטרה, טדרי המטמעת וההקפדה על טלוי הוראות המטה על היחס לאזרחים, וקביעת תכנית לחינוך ומטמעת אשר יטבירו את הנטחון במלוי הוגן של תפקידי המשטרה. דיין-וחטנון הועדה ימטר לוועדת הפנים יחד עם החלטות הטר בקטר לביצועו.

וכן ייבנה הצעה שלישית של חבר הכנסת
א. פרי:

היו"ר ז. וורהפטיג:

ועדת הפנים תבחר בוועדת משנה לבדיקת
סגנון המסורה והאסמות בענין סכות
ועיבוזים של עצורים.

מהצעת סר שרי אני מציע להוציא את
המלים "יחד עם החלטות הסר בקטר
לביצוען", ולהשאיר את המלים: דין
והשבון הועדה ימטר לוועדת הפנים.

י. ספיר:

אני מקבל את התיקון ומציע:
"דין והשבון הועדה ימטר על-ידי הסר

ד. שרי:

לוועדת הפנים."

אני מציע ביטוח אחר להצעת:

ת. טובי:

העובדות שהובאו לוועדה ולצבור בקטר
עם יחס אנטי המסורה לעצורים ואסירים
סחייבות בדיקה בסגנון המסורה במגפה
לטהרו מאלמנטים העוברים על החוק.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ת. טובי - 2.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת א. פרי - 2.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ד. שרי - י. ספיר - 5.
הצעה זו נתקבלה.

נוסח ההצעה לנתקבלה הוא איפא:

ועדת הפנים מטליצה בפני סר המסורה על
סנוי ועדה לבדיקת סגנון המסורה, סדר
המסעות וההקפדה על סלוי הוראות המטה
על היחס לאזרחים, וקביעת תכנית לחינוך
ומסמעת אשר יגבירו את הבטחון במלוי
הוגן של תפקידי המסורה. דין והשבון
הועדה ימטר על ידי הסר לוועדת
הפנים.

לגבי טעיף 3 אני מציע שלא לקבל לום
החלטה ולהוציא את הטעיף הזה סכל

היו"ר ז. וורהפטיג:

ההצעות. היום המצב הוא ברור, לאחר שנשמעה תשובה על שאילתה בכנסת
ובתשובה נאמר שאין שום טמכות למסורה להעביר לבית דין מסמעת את
השפוט בעבירות פליליות. מטה המסורה מה שעשה בענין גוש-חלב - זוהי
עבירה על החוק. זוהי התשובה שנשמעה מסר המיפטים מעל במת הכנסת.

היו"ר ז. וורהפטיצ:

יכולה אם כן לבוא דק הצעה לתיקון סעיף 18 בחוק מתאמר, כי בענין עבירות סלישות תהיה התיעבות בין המטרה לבין היועץ המשפטי של המדינה. אבל כל עוד לא טציעים תיקון בחוק - אין להפסיק את הענין הזה לטובם ההחלטות שלנו. ע"פ נדמה לי שאין צורך להעמיד להצבעה את ההצעה הזאת.

מר סהרן
הטפח הכללי של המטרה. את ההצעה לתיקון סעיף 18 בחוק, בדבר התיעבות עם היועץ המשפטי - אנו מציעים.

ר. שרין
אינני מציע תיקון בחוק, אבל אני רוצה שהענין יהיה נתון לשיקול דעתו של היועץ המשפטי יחד עם ספק המטרה.

י. ספירן
לדעתי הבעיה הזאת היא חוקית ואינני יודע אם ועדת הסנינים מוסמכת להחליט בענין זה. אנו יכולים רק להעיר את תשומת לב המטולה לענין זה.

היו"ר ז. וורהפטיצ:
עלינו לסיים עתה את השיבה, ואני טאיע את סדר היום לשיבה הבאה.

1. בטר הטיכום בעניני המטרה.
2. ענין ריטוב-טריטוט.
3. חוק ההגירה.
4. טיכום בענינים סוניצייטליים.

הישיבה נועלה בשעה 11.00
=====